

Posudek diplomové práce

Specifika prozodie českého filmového dabingu z hlediska interference

Tereza Schindlerová

Teoreticko-empirická práce se zabývá výzkumem dabingového převodu v prozodické rovině (specificky intonaci), která je integrální složkou AV díla a podílí se na konstrukci postav z hlediska jejich charakteru a expresivně-emocionálních projevů v jednání. Kvalitativní výzkum provedený na seriálu Červený trpaslík vychází z heuristické hypotézy, že intonace českého dabingu je interferovaná anglickým originálem. Zkoumá tyto projevy ve spektru intonačních faktorů a zaměřuje se na zjištění relevantních intonačních složek, jejich popis, explanaci a komunikační dopady.

Práce je interdisciplinární – diplomantka v ní využila své odborné erudice v oborech překladatelství a fonetika, což jí umožnilo navrhnout unikátní analytický model výzkumu, který nemá z hlediska své „citlivosti“ a komplexnosti v translatologii obdoby. Model, ověřený vlastním výzkumem, spolu se závěry a vyvozenými hypotézami, otevírá cestu širokému poli dalšího výzkumu v dabingu. Novátorský je i přístup z pozice perceptivní prozodie, který lze uplatnit ve výzkumu recepce zprostředkované komunikace např. i v tlumočení.

Z komplexu prozodických složek se výzkum soustřeďuje na intonaci a vychází z kontrastivního popisu rozdílů mezi angličtinou a češtinou, který pojímá funkčně strukturalisticky. V kombinaci s perceptivním přístupem pak dospívá ke komunikačním hodnotám dílčích složek intonace, v nichž se oba jazyky liší a které mají jako faktor vliv na obraz charakteru postavy a její emocionální stavy. Výsledky výzkumu tak izolují zvolené intonační složky (poloha a kadence), které v dabované verzi působí nepřírozně z důvodu interference. Vzhledem k tomu, že se v české verzi objevují i na místech, kde podle originálu není k interferenčnímu jevu důvod, vyvozuje hypotézu „přenesené interference“, čímž odkrývá další oblast budoucího výzkumu. Zde upozorňuje na možný vliv (a) typizace/stylizace postavy a (b) s tím související její interpretace na straně herce-dabéra, jakož i na (c) vliv linearity procesu dabování.

Vedle vnímání nepříroznosti a zkresleného vnímání emocionálního založení postavy se výzkum svým modelem zabývá i zkreslením komunikační funkce na základě pragmalingvistické analýzy řečových aktů (KF), v jejichž produkci i percepci hraje intonační složka velmi důležitou úlohu.

Podrobná analýza tedy umožnila zjistit, v jakých oblastech AV díla se na perceptivní rovině může interference v prozodii/intonaci projevit a s jakými důsledky. Práci považují za novátorskou, erudovanou a metodologicky čistou. Navrhují klasifikaci výborně a v závislosti na výsledku obhajoby ji doporučují předložit jako rigorózní.

V Praze dne 19.1. 2015

Zuzana Jettmarová (vedoucí práce)